

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2023-11-06
2023:38Swedsec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄL**Bakgrund**

Licenshavaren var vid tiden för de anmälda överträdelserna anställd som rådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos Swedsec Licensiering AB (Swedsec).

Företaget har anmält att licenshavaren har överträtt externa och interna regler genom att ha hanterat krediter och produkter till närstående, mottagit och skickat överföringar till och från en kund som är närstående samt brustit i dokumentation av kundärenden. Licenshavaren har därutöver genomfört omfattande sökningar på sig själv och sökningar på närstående i företagets interna system utan att ha arbetsrelaterade syften.

Med hänvisning till företagets anmälan har Swedsecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företagets anmälan

Företaget har i anmälan till Swedsec anfört i huvudsak följande.

Efter att företaget observerat en Swish-transaktion från en kund till licenshavaren kom en utredning av licenshavaren att göras. Utredningen har innefattat ett flertal intervjuer med licenshavaren och med de chefer som licenshavaren har rapporterat till samt omfattande dokumentationskontroller.

Licenshavaren har under perioden september 2016 till november 2018 godkänt fyra bolån till två kunder, A1 och A2, som licenshavaren har en privat relation till. Kunddokumentationen vid dessa krediter var bristfällig såtillvida att det saknades lönebesked och anställningskontrakt för att bekräfta angiven lön för A2.

Vid ett särskilt tillfälle i januari 2017 mottog licenshavaren en Swish-betalning från A1 tre dagar efter att licenshavaren godkänt ett bolån till A1 och A2. Den händelsen blev föremål för en utredning till följd av att företaget misstänkte att det kunde röra sig om en muttransaktion.

Under perioden september 2016 till november 2022 har 47 överföringar gjorts från A1 och A2 till licenshavaren. Under samma period har licenshavaren genomfört 65 överföringar till de båda kunderna. Licenshavaren har nekat till att transaktionen i januari 2017 skulle vara en muta relaterad till godkännandet av bolånet. Licenshavaren har en privat relation med A1 och A2 och överföringen utgjorde en återbetalning av pengar som licenshavaren tidigare lånat ut till A1.

Utredningen har också visat att licenshavaren mellan augusti 2016 och januari 2022 har hanterat 15 produkter för sex kunder som licenshavaren förefaller vara närstående till (inkluderat A1). För två av kunderna saknas dokumentation relaterad till bolåneansökningar och utredningen tyder även på att två av de dokument som finns kan ha varit manipulerade och att arbetsinkomster som legat till grund för kreditbedömningen varit överdrivna. Licenshavaren har medgett att hen känner två av kunderna privat, men har sagt att en tidigare chef godkänt handläggningen av kunderna. Övriga kunder var antingen vänner till licenshavarens partner eller personer som licenshavaren känner via gemensamma sociala sammanhang. Nuvarande och två tidigare chefer nekar till att de skulle ha godkänt handläggningen av låneansökningar från kunder som licenshavaren har privata kopplingar till.

Licenshavaren är vidare registrerad som personlig rådgivare till kunden B, som är registrerad på samma adress som licenshavaren. Licenshavaren har bekräftat att detta stämmer och att kunden B är en nära släkting till licenshavarens partner. Licenshavaren har använt företagets system för att beräkna kunden B:s kreditvärdighet för att veta hur mycket kunden B kunde ansöka om i ett annat företag. Någon ytterligare aktivitet i kundrelationen har licenshavaren inte vidgått.

Licenshavaren är även registrerad som personlig rådgivare till minst 13 kunder som företaget bedömer att licenshavaren har en privat koppling till. Licenshavaren har förklarat att hen känner flera av kunderna via gemensamma sociala sammanhang men att de inte är släkt även om de i många fall delar efternamn.

Av företagets utredning framgår även att licenshavaren har genomfört sökningar i företagets interna system på sig själv. Det har skett 844 gånger under perioden januari 2021 till januari 2022. Licenshavaren har även genomfört flertalet sökningar på närstående samt andra kunder som licenshavaren förefaller vara närstående till utan att det funnits en tydlig koppling till pågående ärenden. Licenshavaren har erkänt att hen använt företagets interna system på ett felaktigt sätt, men förklarat att hen inte var medveten om att det var fel att använda den för privata ändamål.

Företaget har upplysningsvis angett att arbetsrättsliga åtgärder har vidtagits gentemot licenshavaren.

Licenshavarens inställning

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

Licenshavaren förnekar att Swish-betalningen i anslutning till lånet skulle vara en muta. Licenshavaren har inte särbehandlat de båda kunderna på något sätt och betalningen har sin bakgrund i att de umgås privat, har rest ihop och har haft barnrelaterade aktiviteter ihop.

Licenshavarens chef godkände att licenshavaren fick vara de båda kundernas rådgivare. Licenshavaren vet att man som rådgivare inte ska hjälpa familjemedlemmar, men efter att ha fått ok från chefen blev licenshavaren deras rådgivare. Licenshavaren hade aldrig inlett en kundrelation med dem utan att ha fått chefens tillåtelse.

Licenshavaren erkänner att hen sökt på sig själv i företagets interna system. Ibland skedde det i utbildningssyfte, för att guida sig själv runt. Ibland skedde det för att hjälpa kolleger. Licenshavaren har inte genomfört några transaktioner, utan bara sökningar.

Företaget har angett att licenshavaren har en privat koppling till flera av sina kunder. Licenshavaren har förklarat för företaget att hen är född och uppvuxen i staden som är relativt liten. Licenshavaren är och har varit aktiv inom föreningslivet och inom församlingen. I villkoren står det att anställda inte får hjälpa make, maka, sambo, familjemedlem eller närstående. Många av kunderna känner licenshavaren till vid namnet, men har inte någon privat relation till. Licenshavaren ifrågasätter om gamla klasskamraters föräldrar eller medlemmar i församlingen kan anses vara närstående.

Överväganden

Företaget har anmält att licenshavaren gjort otillåtna slagningar, dvs. slagningar som inte varit arbetsrelaterade, på sig själv och på andra kunder som licenshavaren förefaller vara närstående till. Licenshavaren har i denna del medgett att hen har gjort slagningar på sig själv. Enligt disciplinnämndens mening får det mot bakgrund av anmälan och licenshavarens svar på anmälan anses visat att licenshavaren utfört de slagningar som anmälts. Även om slagningarna åtminstone till viss del gjorts i övningssyfte står de i strid med företagets regelverk. För överträdelserna bör licenshavaren påföras en disciplinpåföljd.

Företaget har vidare anmält att licenshavaren varit rådgivare eller registrerad som rådgivare avseende kunder som licenshavaren bedöms ha en privat koppling till.

Vad gäller relationen till kunderna A1 och A2 framgår av licenshavarens egna uppgifter att de är nära vänner. Licenshavaren har i ärendet uppgett att hen fått chefens tillåtelse att vara rådgivare till dem. Chefen har emellertid förnekat detta. I frånvaro av någon form av

dokumentation av beslutet att tillåta rådgivningen kan licenshavarens invändning i denna del inte beaktas. Licenshavaren har därför i denna del brutit mot företagets regler om intressekonflikter, även om det bör beaktas att överträdelsen ligger flera år tillbaka i tiden. Detsamma, dvs. att licenshavaren överträtt företagets regler, gäller i den del anmälan avser att licenshavaren varit registrerad som rådgivare till en nära släkting till licenshavarens partner, dvs. till B.

I övriga delar kan det emellertid inte anses visat vilken relation licenshavaren haft till kunderna och därför inte heller att de varit närstående på ett sådant sätt att det förekommit en överträdelse av regelverket.

Företaget har vidare anmält att utredningen tyder på att två underlag varit manipulerade. Anmälan är i denna del allmänt hållen och kan inte läggas till grund för en disciplinpåföljd. Däremot får det med hänvisning till vad som angetts i anmälan anses visat att det saknats två underlag i ett av kreditärendena gällande A1 och A2, vilket står i strid med företagets regelverk.

Slutligen har företaget gjort gällande att licenshavaren mottagit en Swish-transaktion från A1 och A2 i anslutning till att ett lån beviljats och angett att detta misstänks utgöra en muta. Mot bakgrund av vad licenshavaren uppgett om sin relation till A1 och A2 är det inte visat att transaktionen utgjort en muta eller på annat sätt innebär att det förekommit en överträdelse.

För de överträdelser som konstaterats – dvs. för överträdelserna avseende reglerna om intressekonflikter och dokumentation vid krediter samt för de otillåtna slagningarna – bör påföljden bestämmas till en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Petter Asp

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Petter Asp, bolagsjuristen Mats Beckman, f.d. börschefen Carl Johan Högbom, f.d. chefsjuristen Jan Persson och justitierådet Kristina Ståhl.